

НАША РЕЧ

БРОЈ 1275.  1. АВГУСТ 2014.

ЦЕНА: 0,60 ЛЕЈА

НЕДЕЉНИК САВЕЗА СРБА У РУМУНИЈИ

ИКОНЕ ОЧИМА ДЕТЕТА

Дента:

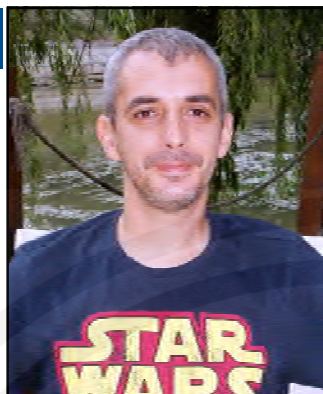
ЖИВОТ ПОСЛЕ НЕПОГОДЕ



Интервју

Драгиша МИЛИН,
инжењер и диџеј

стр. **6**



КУЛТУРНО БЛЕДИЛО ТЕМИШВАРА

Наша тема

За све вас који
сте овако расли

стр. **8**



ПЛАНЕТА „ЗАБАВНИК“

Фестивали

Српска акција
у Мађарској

стр. **11**



ЗАСВИРАЛА ЗЛАТНА СУЗА КИКИНЋАНИМА

Гостовања

Петрово Село
представљено
у Србији

стр. **17**



СКУД „МИХАЈЛО АНДРЕЈЕВИЋ“ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

За помоћ угроженима од поплава у Србији:

UNIUNEA SÂRBILOR DIN ROMÂNIA

CF 4481721

RO46RNCB0565049294930001

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

**НАША
РЕЧ**

Први број недељника „Наша реч“ изашао је у Темишвару 5. јануара 1990. године

Издавач: Савез Срба у Румунији, тел/факс: 0256-491754

Адреса редакције: Str. Mangalia nr. 29, 300188 Timișoara, RUMUNIJA, тел/факс: 0256-498252

e-mail: nasa_rec@yahoo.com

Директор за медије: РАЈКО КОРЊА, главни и одговорни уредник: ЉУБИНКА ПЕРИНАЦ СТАНКОВИЋ,
уредници: ГОРАН МРАКИЋ, ГОРАН МИШКОВИЋ, МИОДРАГ ТОДОРОВ, ГОРАН ГОГА ПАНТИН,
словослагач: ЈАДРАНКА НИКОЛИЋ, секретарица: СВЕТЛАНА БАНДУ.

компјутерски слог: АДРИЈАН НИКОЛИЋ ШУЛЦ

Стални сарадници: Србољуб Мишковић, Иво Мунђан, др Славомир Гвозденовић, протојереј др Бранислав Станковић,
Јадран Кланица, Биљана Герман, Весна Степанов, Милана Петров, Радмила Јана Шакотић

ACEASTĂ PUBLICAȚIE APARE CU SPRIJINUL DEPARTAMENTULUI PENTRU RELAȚII INTERETNICE (I.S.S.N. 1223-0383)

Conform art. 206 din Codul Penal, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului.

**НАША
РЕЧ**



бр. 1275/1.08.2014.

СЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА РУКОВОДЕЋЕГ САВЕТА ССР

Данас, 1. августа, у просторијама Савеза, с почетком у 16.00 часова одржава се редовна седница Извршног одбора Руководeћег савета ССР са следећим дневним редом:

1. Разматрање и усвајање пристиглих позива за акције за месец септембар 2014. године
2. Административно-организациони проблеми
3. Разно **Љ.П.С.**

„КРЕНИ КОЛО“ У БЕЛОБРЕШКИ

У недељу, 3. августа, у Дому културе у Белобрешки одржава се културно-уметничка приредба под насловом „Крени коло“.

Учесници програма су АКУД „Младост“, Темишвар и КУД „Круна“ из Српског Семартона.



Вече ће се закључити приказивањем документарног филма „Срби у Румунији“ аутора Рајка Корње.

Иначе, АКУД „Младост“ ће наступити и у суботу у Лесковици поводом славе Светог Илије када месна организација ССР отвара своје ново седиште. **Љ.П.С.**

ШКОЛА ПОЈАЊА У ШЕНЋУРЦУ

У манастиру Шенђурац почиње, у недељу 3. августа, Школа појања која ће и ове године окупити кандидате широм Српске православне темишварске епархије, али и шире, који желе да науче црквено појање.

Предавачи црквеног појања у манастиру ће ове године бити протојереј Јоца

Несторовић и јереји Саша Јашин, Иван Попов и Бошко Тикартић.



Како сазнајемо од протојереја ставрофора др Бранислава Станковића, намесника Епархије темишварске, Школа појања трајаће ове године до 16. августа. **Љ.П.С.**

АДРИЈАН МОЈСЕШ ИЗАБРАН ЗА ПОТПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ У НОВОЈ МОЛДАВИ

У понедељак, 28. јула, одржана је у Новој Молдави редовна седница Локалног савета на којој је као потпредседник Општине града изабран Адријан Мојсеш.



Како сазнајемо од Адријана Мојсеша, кандидатуру су подржали представници следећих партија: ПСД, ПНЛ и УНПР, као и Савез Срба у Румунији. Од тринаесторо присутних делегата, Адријан Виктор Мојсеш, представник ССР у Локалном савету је једногласно изабран за потпредседника Општине.

Треба рећи да је Адријан Мојсеш и потпредседник Савеза Срба у Румунији за жупанију Караш Северин, као и председник МО ССР у Старој Молдави. **Љ.П.С.**



Пише:
Љубинка
Перинац
Станков

ПЕГЛАЈЗ НА ЖЕРАВИЦУ

Никав парфем у мом мозгу не може заменити мирис веша који је баба тек унела са мрза. Зашто ми се тај мирис тако дубоко урезао у душу? Зато, јер је та белина мирисала на мир. Зато, јер се у таквим јастуцима увек сањало лепо, а никад кошмарно, зато што је бакин пољубац у чело био гаранција да ће уз полегнуту главу на јастук душа безбрижно данути

Свако размештање старинске пегле, коју у својој кухињи држим на полици као декорацију, увек афективно повезујем са сценом која се пре једно двадесетак година догодила у кући прабабе мога мужа.

Лена, тако се звала, после поспреманог тавана, уз друге непотребне ствари била је намерила да баци и стару пеглу.

- Немојте је бацати. Узећу је ја, ако вам више не треба.

- Овај пеглајз? Чекај мало. Морам прво да га наместим.

Није ми одмах било јасно шта је хтела на пегли да поправи. Па ваљда није помислила да ћу је користити? Била је то стара пегла у коју се некада сипао жар. Размахивањем руку се тај жар распривао, те се на тај начин мењала температура у пегли по потреби, за различите врсте тканине.

Прича за себе била је Ленина ризница сваких кутија. Ту се убацивало све под паролом: „мож' ће некад требати“. Из једне такве сваштаре Лена извади цвик-кљешта и једну празну конзерву у којој је некада била паштета. Кљештима одломи лимени поклопац конзерве, преклопи га и вешто направи закрпу на пегли.

- Ту метеш жеравицу, и пази да ти се не повуче, да не процури.

Нисам одбила импровизовани поклон, нити сам јој објаснила да ја ту пеглу само желим за украс, да нећу насред стана у Темишвару палити ватру нити пеглати „са жеравицом“. Ништа јој од свега тога нисам рекла јер би је то вероватно разочарало.

У том сачуваном дињашанском „пеглајзу“ и дан данас стоји лимени поклопац од конзерве, а ова прича јесте једна од оних које ме дефинитивно разнеже.

Ја заиста мислим да су нам баке биле супер – баке. Не знам да ли сте некада пребројавали шта су све оне умеле и шта су морале да раде да би одржавале домаћинство.

Моја бака није никад куповала постељину него је сама шила, а у њеном орману је било и кошуља са тканим платном, исто у сопственој ручној изради. И постељина и кошуље трајале су годинама. Да их не чувам као драгоцености, могла бих и данас у њима спавати. Колико је само сати требало да се извезу они чипкани прелепи јастуци, па да се све уштирка и распегла. Са колико се љубави сваки ћошкић украшавао.

„Креветнина“, тако се звала, је обично била бела са пуном или „разбијеном“ чипком која је красила четири огромна јастука... од оних у које целим телом упаднеш, па кад те траже не знају јеси ли ту или ниси, јер се с врата не видиш. Једино те велико удубљење насред јастука

одаје. Ех, а тек она пријатна хладовина уштирканог веша и мирис природне чистоте. Да се човек добротој надише...

Никад баба није користила куповни детерџент. За омекшивач није ни знала, а закон је био, у сопственој режији, кувани сапун и њене вредне руке.

Никав парфем у мом мозгу не може заменити мирис веша који је баба тек унела са мрза. Зашто ми се тај мирис тако дубоко урезао у душу? Зато, јер је та белина мирисала на мир. Зато, јер се у таквим јастуцима увек сањало лепо, а никад кошмарно, зато што је бакин пољубац у чело био гаранција да ће уз полегнуту главу на јастук душа безбрижно данути.



„Око Соколово” симбол непокорности

Његова фотографија ушла је у уџбенике, архиве, музеје, књиге из историје, украшавала је бине и позорнице, позивнице за разне скупове, омоте књига („Солунци говоре” Антонија Ђурића, „Мој отац Око Соколово” Благоја Матића) и грамофонских плоча („Марш на Дрину”). Он је постао симбол непокорности, херојства и непобедивости, оданости народу и отаџбини. Дуго се није знало ко је јунак са слике која је обишла свет, а ни он сам пуних педесет година није знао да његова ратна слика кружи по свету.

Сада се већ зна да је реч о Драгутину Матићу, ратнику из Запаља, најпознатијем извиђачу српске војске, кога су, у време док се није знало ко је на слици, прозвали Око Соколово, или су испод слике писали: „Војни извиђач

снимљен негде на Дрини пред повлачење српске војске преко Албаније.”

Све о њему јавност је сазнала након што је његов син Благоје Матић, дописник „Политике” из Ниша, седамдесетих година прошлог века, написао књигу „Мој отац – Око Соколово”, која је објављена 1998. године поводом 80-годишњице пробоја Солунског фронта. Истим поводом, испред општинске зграде у Гаџином Хану откривен је споменик који је осветио владика нишки Иринеј, садашњи патријарх. Занимљиво је да и сам Благоје дуго није знао да је јунак Око Соколово у ствари његов отац.

Драгутин Матић рођен је 10. јануара 1888. године као најмлађе чедо, шесто по реду, од оца Пеше и мајке Невене, у запаљском селу Калетинац, у подножју Суве планине. Рано је остао без мајке, а потом и без оца, па је бригу о њему преузео најстарији брат Ђорђе, због чега су га звали Драгутин Ђорин. Предање каже да Матићи воде порекло из околине Призрена, а у Запаља су се доселили после Косовског боја.

Почетком 1910. године отишао је на одслужење војног рока у Београд. Регрутован је у тада најелитнији род – коњицу, јер су у породици чували коње, а касније је прекомандован у пешадију. Јахао је раме уз раме са принцем Ђорђем Карађорђевићем, за кога је говорио да је „шашаво храбар”. У

војсци га је затекао Први балкански рат, наставио је у Другом балканском, а потом је избио и Први светски рат.

Ево како Благоје бележи очево сведочење:

– Завршио са Турцима „лоше-црно”, прође Кумановска, прође Битољска битка. Чекам, вели, цивилно одело. Али, опет ратна труба: рат са Бугарима. И њих, рече, средимо. Опет без цивилног одела. Долази Први светски рат – Цер, Колубара. Албанија,

Крф, Солун, Кајмакчалан...

Драгутин Матић, дете без детињства, дечак без дечаковања, момак без момковања. Чувар оваца, коза, говеда, коња. Онда печалбар. Па војник и ратовања, ратовања. Две године војник коњаник, седам година ратник.

Драгутин пет деценија није знао да је његова фотографија обишла

свет. Присећао се да се пред полазак на задатак око њега мотао неки новинар кога су војници звали Рушњак, због руског имена, сликао га и отишао.

– А он, тај ратник Око Соколово није ни знао да је снимак успео, да је фотограф репортер преживео и да је његов ратни лик овековечен. И тек после педесет година од фотографисања – ратник види себе. Изненади се, занеми, заћути, филмском брзином кроз мисли му прелете ратни дани, другови, гладовања, рањавања... Јест, то сам ја, заиста ме сликао – пише његов син Благоје у књизи „Мој отац Око Соколово”.

Драгутин Матић вратио се из рата око Божића 1919. године и наставио да се бави земљорадњом и другим сељачким пословима. Ишао је и у печалбу, био је циглар и ћерамиџија. Живео је скромно, своје ратне заслуге није истицао, нити је од државе тражио неке привилегије. Његова ратна одликовања нису сачувана. Плашећи се Бугара, његова жена Круна је по избијању Другог светског рата 1941. године спаковала одликовања и документа у дрвени сандук који је закопала у песак поред реке и сандук је нестао. Славни јунак Драгутин Матић, познат као Око Соколово, умро је у родном Калетинцу 1970. године, десетак дана пред 83. рођендан.

Милан Момчиловић



Споменик Драгутину Матићу испред општине Гаџин Хан (Фото М. Момчиловић)

OPINIA TIMIȘOAREI

Шести Извештај Европске комисије који се односи на економску, социјалну и територијалну кохезију потврђује да је Румунија најкоруптивнија чланица ЕУ, са сиромашним и необразованим становништвом. Сходно Бриселу, у Румунији влада масовни аналфabetизам. Штавише, тест PISA који

Реална Румунија

установљава трајну везу између наставног програма и реалног живота, доказује да 30% румунских ученика пате од функционалног аналфabetизма, што значи да су школско градиво учили напамет, неимајући појма како им оно може користити у свакодневици.

JURNALUL
NATIONAL

Украјински Румуни се плаше мобилизације



Пети дан заредом, стотине грађана Чернауца, удаљеног 80 км од Сучјаве, међу којима има много Румуна, протестују против могуће мобилизације. До сада већих нереда није било, али напетост расте упоредо са распламсавањем сукоба. Грађански рат се њих не тиче, зато и не помишљају да се супротставе руским родољубима. „Ови младићи нису држали пушку у рукама и сада треба да учествују у рату који су други изазвали. Ако их покупе биће ништа друго до топовско месо“, коментарише један од гневних родитеља.

Gândul

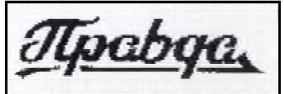
Мање меса на трпезама

Из финансијских разлога, продаја меса и сухомеснатих производа је у Румунији у последњих пет година опала за 25%. Иако су почетком године постојале индиције да ће се стање поправити и 2014. је забележен благи пад од 1-2%.

Ипак, тврде познаваоци прилика, мањак меса на трпезама није обавезно повезан са недостатком пара, већ су клијенти постали пажљивији које намирнице уносе у организам.

Превео и приредио: Горан Мишковић

ВРЕМЕПЛОВ

Гостовање
„Омладинца“
у Варјашу

Фудбалско друштво „Омладинац“ из Кикинде гостовало је 25. и 26. новембра у Варјашу. Првог дана одиграна је фудбалска утакмица, а другог дана увече приређена је забава у част гостију.

6. децембар 1945.

Наступ
радимских
аматера

Уз помоћ учитеља Ивана Окановића, омладинци Радимне приредили су културни програм који су приказали у месту и у суседним селима.

17. фебруар 1978.

Заштита
старина

У граду на Бегеју бораве сликари рестауратори Жени Келец, Стојанка Башковић и Ангелина Томић из Београда, које раде на рестаурацији и превентивној заштити вредносних старих икона у манастиру Бездин.

30. јун 1993.



Драгиша МИЛИН,
инжењер и дицеј

Лична карта:

Година и место рођења:
1974, Темишвар
Образовање:
гимназија „Григоре Мојсил“,
Политехнички факултет (1997)
Хоби:
музика
Брачно стање:
ожењен, има двоје деце

КУЛТУРНО БЛЕДИЛО ТЕМИШВАРА

**• У Темишвару немамо клубове са идентитетом. Власници су криви, јер знају само да опонашају. Нико не сме да уради и покрене нешто оригинално. Миксовање уз помоћ плоча пружа дицеју потпуно други осећај од компакт-дискова, таблета и осталих нових погодности савремене технике •
Прави дицеј је онај који има сопствени идентитет, који не пушта све што пуштају осталих хиљаду •**

• Имајући у виду да сте један од најврснијих познавалаца електронске музике у Темишвару, можете ли нам рећи када сте почели да се интересуете за дотични жанр?

Музику сам, као и сви остали, почео да слушам у детињству. Наравно, прошао сам током година кроз више жанрова, а и сада слушам све што сматрам да је квалитетно. Године 2003. сам почео да пуштам музику у тада новоотвореном клубу „Дарк“. То је трајало једно годину дана, сваке суботе. Неки се можда сећају да се сваког четвртка пуштала ретро музика, а петком и суботом електронска. Покушао сам да се прилагодим укусу муштерија, тако да сам пуштао доста комерцијалну електро-музику, али нисам био задовољан реакцијама.

Касније сам пуштао музику у клубу „No name“, на темишварском фестивалу „ТМ

Base“ и на разним журкама.

• Шта сте најчешће слушали у младости?

После пада комунизма појавила се телевизија МТВ, коју су гледали многи млади људи. Сећам се емисија „Party zone“ и „Chill out zone“, где се пуштала електронска музика коју нисам могао да слушам на другом месту. Касније се појавила немачка „Вива“, а ја сам се полако све боље упознавао са електронским музичким „подземљем“.

У младости сам слушао панк-рок и треш метал, али касније сам се прешалтовао на електронску музику. Мислим, и данас слушам разноврсне ствари, али најчешће некомерцијални techno и deep-house.

• Како сте набављали музику?

Почетком овог миленијума интернет није

био баш распрострањен у Румунији, тако да се до музике доста тешко долазило. Данас се за само три сата може скинути огромна количина песама, али пре није било тако. Проблем је што се данас производе тоне ђубрета, мада постоје и диск-џокеји који још увек сакупљају и селекују стару музику. У Румунији не постоји приступ „Record store“-у, тако да је набавка старих оригиналних плоча врло компликована. Неки купују плоче из виртуелних антикварница, са интернета. Наравно, односим се на диск-џокеје који користе плоче. Онима који пуштају само дигиталну музику је много лакше, јер могу све да скину са интернета.

• Зашто сматрате да су плоче оживеле у последње време?

И ја сам себи поставио то питање. Мислим да миксовање уз помоћ плоча пружа дицеју потпуно други осећај од компакт-дискова, таблета и осталих нових погодности савремене технике. Постоје многи инструменти који могу да ураде пола посла, али то није то. Ипак, приметио сам да има доста младих дицејева који почињу да сакупљају плоче, јер стара електронска музика постоји само у том формату. Наравно, то је хоби који кошта доста пара, али сматрам да људи раде због филинга.

• Шта значи за Вас „underground“ музика?

То је музика која се ствара и пушта у некомерцијалне сврхе. Ради се о експериментима, другачијем приступу, интимнијем стваралачком уплитању музичара итд. Граница између комерцијале и „underground“-а је понекад крхка, а понекад врло изражена. Практично, не постоји јасно разграничење. Многима је „подземље“ радикално или монотono, али на крају крајева музика је ствар перцепције и личне слободе. Свако може да слуша шта жели.

• Сматрате ли себе дицејем?

Не, ја сам пуштао музику из личног задовољства, мада сам доста забраздио по том питању, да тако кажем. Прави дицејеви су они који живе искључиво од

пуштања и миксовања музике, остали су аматери. Данас има на стотине самозваних диск-џокеја који скидају топ-листе са интернета и то пуштају уз помоћ лаптопа. Неки не знају ништа о музици коју пуштају. Прави дицеј је онај који има сопствени идентитет, који не пушта све што пуштају осталих хиљаду. Он треба да покреће руљу, не руља њега.

• Како бисте описали електронску музичку сцену у Тимишвару и Румунији?

Тимишвар не постоји по том питању, јер су овде људи врло надмени, подељени и неспремни да плате извесну своту да виде уживо неко значајније име. Једино што ваља по питању електронске музике у Румунији дешава се у Букурешту, Констанци и делимично у јужним крајевима Молдавије. У Тимишвару постоји једино drum'n'base, breakbit и dubstep сцена, наравно, уз остале вашарске забаве где се не плаћа улаз – фестивал пива, фестивал ђевапа, итд. Такође, ми немамо клубове са идентитетом. Власници су криви, јер знају само да опонашају. Нико не сме да уради и покрене нешто оригинално. Постоји неки зачарани круг из којег не можемо изаћи. Неки тврде да се електронска музика не развија у Тимишвару јер овде нема доста дроге, коју многи повезују са техно-журкама, али ја мислим да је у питању нешто друго – културна малаксалост и засићеност.

• Шта сте Ви по струци?

Имајући у виду да сам завршио Политехнички факултет, почео сам да радим као инжењер. Од 2000. сам запослен у „Солектрону“, тренутно у „Flextronics“-у.

• Неколико речи о Вашем српском пореклу?

Мајка и отац су пореклом из Малог Бечкерека, наомак Тимишвара. Сећам се да су у време комунизма купили један руски касеташ, који је у то време био хит, а прве касете које су ушле у наш стан биле су са Лепом Бреном, Мирославом Илићем и Тозовцем на корици. То је прва музика које се сећам.

Горан Мракић





ПЛАНЕТА „ЗАБАВНИК“

Кад човек одрасте има утисак да година зачас прохуји, али у детињству су се зимски дани једва померали с места, као тешки точкови волујских кола заглибљени у дубоком снегу, јесени су се лењо вукле по нашој коси попут тихе симфоније увелог луга, а жега летњег распуста је пружала своје опојне чари у недоглед младалачких илузија

Немајући приступ интернету, смартфонима, видео-игрицама, рачунарима и вртоглавој бујици телевизије, деца су некад слободно време испуњавала много простијом забавом. Читањем, на пример.

ДЕТИЊСТВО УЗ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

Једна од мојих највећих уживанција била је листање и читање старих бројева „Политиког Забавника“, које сам скидао с тавана, где их је покривала паучина и прашина заборавља. Нисам уопште марио што се ради о издањима из '60-их и '70-их година, јер сам у сваком примерку наилазио на сјајне приче, податке, информације, стрипове, загонетке, питалице, мозгалице и исповести из реалног живота.

„Забавник“ је постао уточиште мојих сањарења,

мојих имагинарних пловидби паробродом по Мисисипију, ловова на бизоне уз искусне Команче, спасавања отетих принцеа, потрага за скривеним благом гусара,

експедиција по мрачним прашумама Јужне Америке, путовања по дивљој Африци или сплаварења уз сламски шешир и запаљену лулу, попут очаравајућег Хаклбери Фина. Био сам редом неустрашиви Индијанац, тајанствени каубој који силази с уморног коња у прашњави град испред мемљивог салуна, члан необичних експедиција по најчуднијим крајевима земаљске кугле, сналажљиви детектив, научник-особењак или вечно заљубљени авантуриста у непознато.

„Забавник“ се, практично, читао



свуда: у дневној соби, у кухињи покрај пећке, за радним столом, увече у кревету, у прабабином „форовзу“, испод ораха или испод расцветане кајсије... Питам се само колико малишана није маштало да се бар епизодно укључе у свет омиљених им јунака из стрипова? Ко није потајно сањарио да крене у потрагу за изгубљеним Плутоном са Микијем Маусом, да иде на пецање са Шиљом-шепртљом, да крстари непознатим морима уз Црну Браду, да удара душмане Дикановим буздованом, да зачикава брадатог капетана уз Бима и Бума, да иде у праисторијски лов на мамуте са Тунгом, да уз Тарзана скаче са лијане на лијану, да путује Тибетом са Тин-Тином, да спроводи ред у џунгли уз маскираног Фантома или да бар једном прошета Патковградом уз Гају, Рају и Влају?



Забавник“. За тренутак ми је застао дах када сам из подебљег свежења новина с нестрпљењем извукао број 2024 од 12. октобра 1990, са детективом Диком Трејсијем на корици. Ни сам више не знам колико сам пута прочитао унутрашњи стрип

„Трагови у плавој иловачи“, а Бога ми и данас се јасно сећам криминалца Тома Кртице који голим рукама копа испод земље да би изашао на површину.

Једноставно нисам могао да дочекам дан када смо примали штампу из Југе. То је за мене било откровење невиђених размера, а то што је неко „оданде“ мислио на нас, Србе с ове стране границе, наводило ме је да се буквално радујем из

свег срца! Уживао сам да решавам осмосмерке, укрштене речи и ребусе у „Хуперу“, да пратим најновија спортска и навијачка дешавања у „Темпу“, да читам све

о збивањима са југословенске естраде у „ТВ Ревиви“, али „Забавник“ је и даље био неприкосновен. Са данашње временске раздајине, не знам да ли ћу претерати ако кажем да се радило о једном од најбољих дечјих и омладинских часописа на простору читаве Европе. Зашто? Зато што је сваком пружао могућност да га доживи на сопствени начин и да путем маште продре у свет стално нових аван-



тура. Данима и недељама смо у школи препричавали постоловине главних ликова из стрипова, истините догађаје и занимљи-

„СТИГЛЕ НОВИНЕ ИЗ ЈУГЕ?“

А онда се, у јесен 1990, догодило нешто непојмљиво. Проширила се вест да се свака српска породица може претплатити на новине и часописе из тадашње Југославије. То је за мене, као полазника шестог разреда основне школе, било равно добијању на лутрији. „Чекај мало... Да ли то значи да ћемо од сада примати сваког викенда нове бројеве југословенских часописа?“ „Да!“

Нови живот је почињао. Моји су се претплатили на „Илустровану Политику“, „Темпо“, „ТВ Ревиви“, „Хупер“ и, наравно, легендарни „Политикин

вести које су се појављивале у рубрици „Јесте ли већ чули да...“. Свака седмица је била нова пловидба у непознато, препуна изненађења и неизвесности.

ВРЕМЕ ДОПИСИВАЊА

Читајући одељак за дечје дописивање и непознавајући лично ниједног вршњака из суседне земље, нисам одолео искушењу да у пролеће наредне године пошаљем једно писмо редакцији „Политикиног Забавника“. Оглас се појавио у једном од наредних бројева, а ја сам у сопствено име зурео унезверен, омађијан и помало постиђен због могуће реакције познаника.

Но, после само недељу дана почела су да пристижу писма. Из Ваљева, из Сомбора, из Сарајева, из Тузле, из Кикинде. Јављало се на десетине вршњака из читаве бивше Југе, пишући слатке баналности о музичким укусима, омиљеним глумцима, спорту, школи и личном животу. Цела прича је за мене била више него фасцинантна, јер сам одједном почео да се дописујем и размењујем искуства са непознатим људима. Свако сам писмо очекивао са великим нестрпљењем, отварао са узбуђењем и читао по неколико пута. Слали смо једни другима фотографије, разне сличице глумаца и фудбалера, постере и остале ситнице које су нам тада пуно значиле. Нека архаична претеча Фејсбука, али са много већим упливом емоција и наивних сањарења.

АРКАН УМЕСТО АСТЕРИКСА

Но, почетком 1992, када је рат у Југославији већ увелико постао познат, престале су да долазе и новине. Уместо

нових авантура Астерикса, Изногуда, Флеша Гордона и Модести Блејз, почеле су да пристижу све чешће вести о Туђману, Изетбеговићу и Милошевићу, уместо Пиксијевих и Савићевићевих мајсторија гледали смо фотографије и снимке разорених градова, а уместо позитивне енергије градских рокера појавиле су се касете са Бајом Малим Книнцом.

У међувремену смо одрасли и, што би се рекло, постали људи. Имамо друга интересовања, друге циљеве у животу, друга

хтења. Но, сваки пут када у некој фиоци или наткасни налетим на похабани стрип или стари број „Политикиног Забавника“, не могу да одолим да га не прелистам, позајмим и прочитам.

И тада бивам срећан знајући да још увек нисам одлепио. Више се бојим да не postanем апатични маторац него да поблесавим. У име свих нас из деведесет и неке, обећавам да ћу се, када једног дана будем коначно одрастао и заслужио да postanем дете, поново претплатити на „Политикин Забавник“. У међувремену, користећи погодности савремене технике, могу само да скокнем

до јутјуба и пустим Чорбину песму која ми се већ дуже време врти у глави: „Ако може хтео бих да платим, да се само мало тамо вратим...“

А ако ме неко пита како замишљајем рај, један од одговора је: као велику лепу кућу, са раскошним вртом, мирисном баштом и огромном библиотеком у којој су уз књиге лепо сложени разновразни стрипови и, наравно, сви бројеви „Политикиног Забавника“.

Горан Мракић





ЗАСВИРАЛА ЗЛАТНА СУЗА КИКИНЋАНИМА

У периоду од 23. до 26. јула, одржан је тринаести традиционални Међународни фестивал народних оркестара – ФЕНОК у Кикинди, којег организује Академско друштво за неговање музике „Гусле“. На овогодишњем издању фестивала народне традиције у музичком делу учествовали су оркестри из Србије али и вокално-инструментални састави из Црне Горе, Републике Српске (Босне и Херцеговине), Бугарске, Шведске и Румуније.

Успешна сарадња између Савеза Срба у Румунији и АДЗНМ „Гусле“ из Кикинде траје већ неколико година, па су тако прошлих година на Међународном фестивалу народних оркестара – ФЕНОК-у наступили наши оркестри који негују тамбурашку музику: тамбураши из Српског Семартона, чланови КУД „Круна“ и „Батини бећари“ из Великог Семиклуша. Срби из Румуније су и ове године имали своје представнике на фестивалу, а то су били тамбурашки оркестар „Златна суза“ из Дињаша. Тамбурашки састав „Златна суза“ из Дињаша је под руководством Горана Панића наступио прошлог петка у вечерњим часовима у дворишту кикиндске Курије.

Дињашани су припремили и извели за ову прилику банаћански репертоар песама и игара у инструменталном извођењу. Дуготрајним аплаузима Кикинђани су поздравили наступ пријатеља из Дињаша, који су своје представљање започели „Ситним Банатским“ колом, а затим је вокална солисткиња Сенада Стојанов извела

сплет изворних народних песама: „Еј кад сам синоћ пошла из дућана“, „Ајд на рогаљ момче“ и „Три сам дана кукурузе брала“. Тамбурашки дињашански оркестар је наставио са „Банатским мађарцем“ и банаћанским народним песмама, специфичним нашем крају, а кикинђанска публика је наше уметнике наградила заслуженим аплаузом.

Уживала је публика прошлог петка у дворишту кикиндске Курије у оним нашим банаћанским песмама у којима се помињу сцене из живота старог Баната: сеферини, ливаде, коњи, момци и девојке, брижне мајке, вечерњи састанци уз тамбуре, сеоске поле, славља и веселја: *Сеферини, Ова наша ливада, Четир' коња дебела, Сунце жеже, берем мак...*

У прошлонедељном културно-уметничком програму поред тамбураша из Дињаша наступили су и Ансамбл народних песама и игара „Једера“ из румунског града Оцелул Рошу, црногорски ансамбл песама и игара КУД-а „Мијат Машковић“ из Колашина, Ида Меидел Блоулод из Шведске, на виолини, Певачка група Етнокампа под управом др Драгице Панић Кашански, женска певачка група „Мелизми“, извођачки играчки ансамбл, Велики народни оркестар АДЗНМ „Гусле“.

Тамбураши, пријатно вече, уз музику, дивно друштво и песма до касно у ноћ. Све то је оставило Дињашанима још једну лепу успомену у споменару музичких догађаја и доживљаја.

Горан Гога Пантић



САБОР СВЕТОГА АРХАНГЕЛА ГАВРИЛА У ИВАНДИ

Иванђани су се и ове године окупили око свог српског православног храма посвећеног Сабору светог архангела Гаврила, како би дочекали своје драге госте и заједно са њима прославили сеоску храмовну славу.

Поред цркве, рингишпил и вашар, а на сокацима као некада могле су се видети каруце и фијакер. Празнично је било прошле суботе, 26. јула, још од раних јутарњих часова у иванђанском храму када су литургију служили: протојереј-ставрофор Александар Петровић, парох у мировини, протојереј Васа Жупунски из Рудне, јереј Милан Миоковић, парох из Малог Бечкерека, јереј Саша Јашин, парох из Темишвара - Фабрика и јереј Миливој Горник, парох из Иванде и Српског Семартона, а за певницом су појали јереј Иван Попов и теолог Васа Моза.

Беседу о Архангелу Гаврилу и његовом значају у људском животу изговорио је јереј Саша Јашин. После заамвоне молитве обављен је трократни опход са литијама око светог храма.

У поподневним часовима, после 17 часова, Иванђани су заједно са великим бројем пристиглих гостију из Ђулвеза,

Српског Семартона, Темишвара, Маргите - Општина Пландиште - Србија, присуствовали вечерњем богослужењу са резањем славског колача и освећењу кољива. Вечерње су у иванђанском српском храму служили: протојереј-ставрофор Александар Петровић, протојереј Васа Жупунски и Корнел Берчеа, румунски свештеник из Ђулвеза. Беседу је одржао прота Александар Петровић у присуству овогодишњих кумова храмовне славе, чланова месног Црквеног појачког друштва „Косово“, а славску ружу и кумство за следећу годину преузео је Паул Божор.

После резања славског колача почело је народно весеље у порти. Пред окупљеним народом наступили су чланови културно-уметничких друштава из Маргите и Иванде, који су извели неколико сплетова сачињених од српских и румунских народних игара. Иванђане и њихове драге госте веселила је вокална солисткиња Десанка Лалић, родом из Иванде и Мики Нешин. У вечерњим часовима организовано је славско весеље на којем је певало неколико певача, а народна и забавна песма чула се до јутарњих часова.

Миодраг Тодоров

ЧЕНЕЈЦИ ПРОСЛАВИЛИ „КРАМ“

Крајем јула месеца Ченејци се окупљају око свог српског православног храма посвећеног Сабору светог архангела Гаврила да би дочекали драге госте и заједно са њима испоштовали вековну традицију.

Свечано и празнично било је у суботу, 26. јула, у раним јутарњим часовима у ченејском лепо уређеном храму на светој литургији са славском литијом коју су служили: протојереј-ставрофор др Бранислав

Станковић, архијерејски намесник темишварски и парох фабрички, протојереј-ставрофор Мирослав Стојков, протојереј-ставрофор Живко Велимировић и месни парох јереј Разван Борислав Макавеј у саслужењу хора српског православног храма из Ченеја. По локалном обичају, цркву су верници литијом опходили три пута уз присуство овогодишњег кума, мештана и кнеза Општине Ченеј, Габријела Илаша.

Истог дана, у поподневним часовима, у присуству великог броја верника и гостију служено је, с почетком у 17 сати, вечерње са резањем славског колача и благосиљање кољива.

Чинодејствовали су протосинђел Јустин (Стојановић), високопреподобни егзарх темишварске епархије, протојереј Јоца Несторовић, старешина темишварске Саборне цркве и јереј Слободан Вујић, парох парачки и ђирчански. За певницом су били протојереј-ставрофор Владимир Марковић, умировљени архијерејски заменик,

протојереј-ставрофор Мирослав Стојков, протонамесник Миланко Стојановић, парох немеђански и кечански, јереј Иван Попов, парох улбечански и јереј Разван Борислав Макавеј, месни парох ченејски.

Надахнуту беседу о овом великом празнику изговорио је протосинђел Јустин (Стојановић), а затим је јереј Разван Борислав Макавеј изабраним речима захвалио кумовима, парохијанима, гостима и

онима који су уприличили ову светковину. Овогодишњи кум храмовне славе био је Бранислав Плавошин са супругом Станком и ћерком Иваном Бранкицом, а славску ружу и кумство за следећу годину преузели су Анастасија и Димитрије Макавеј, деца месног пароха.

Славље се затим наставило у порти ченејског православног храма, у хладу старог кестена. Да би и народно весеље било "по мери" побринуо се вокални солиста Слободан Радановић, уз пратњу оркестра Берислава Пејића у чијем су саставу још били и Срђан Бикић, Стефан Бесу и Дарко Аћимов.

Мештани су се у вечерњим часовима окупили у Дому културе, где су наступили поменути

музичари. Добро расположење и славска атмосфера су опустили домаћине и званице, тако да се певало и играло до у касне сате.

Горан Гога Пантин



ПЕНЗИЈА ЗА ПОПЛАВЉЕНЕ

Када год одем у неку културну мисију међу Србе у Румунији сетим се једног од првих сусрета и разговора у Ченеју, месту где је учитељевао Душан Васиљев. Један тада остарели Србин, а било је то пре нешто више од 20 година, рекао ми је да је лако бити Србин у Србији, али је тешко бити у туђини, јер они све што се догађа у матици емотивније доживљавају, више их притиска за срце.

Да је то тако, више пута сам се и сам уверио. Тако је било за време санкција, исто за време бомбардовања, а тако је и сада после катастрофалних поплава.

Приликом мог учешћа на симпозијуму у Араду, обишао сам неколико српских породица у више поморишких села. Од Драгана Воштинара који живи у Арад Гају, а врши функцију потпредседника Савеза Срба у Румунији, сазнао сам да је био координатор за прикупљање помоћи у његовом месту. Свакодневно су арадски Срби долазили у седиште месног Савеза и уписивали материјалну помоћ. Поред Савеза, помоћ је прикупљала и Српска православна црква, обавештава ме Љубомир Сандић, писац и организатор манифестације „Дани ћирилице“.

Под геслом „Помозимо Србији и Републици Српској“, Српска православна црква и Савез Срба у Румунији помоћ су сакупљали у жупанијама – Тимиш, Мехединц, Решица, Караш Северин, Арад, Илфов – Букурешт. И студенти Универзитета у Темишвару сакупљали су помоћ у студентском комплексу. Акцију су покренули Невен Дервишевић и Рале Терзић. За само два дана у акцију се укључило преко 500 студената свих националности.

Помоћ су давали и српски бизнисмени, спортисти, професори и јавни радници. Тако је Милица Пљоскар Сеја поклонила текстилну робу у вредности од 10.000 евра.

Помоћ су упутили и познати фудбалери Миодраг Белодедић, Срђан Лукин и Јасмин Латовљевић.

У селу Фенлак на Моришу сусрео сам Ђулијану Никић (1945), мајку чувене учитељице Емилије Никић. Обавестила ме је да су добили младог свештеника који сваке недеље после литургије позива на прикупљање помоћи угроженима од поплава у Србији. И сваке недеље Срби дају на тас

колико ко може. Она је заједно са кћерком Јасмином и зетом Ђорђем Митрићем приложила три стотине евра.

У селу Наћфала после

литургије Срби такође дају прилоге. Олга Воштинар

(1941) каже да је литургију прошле недеље држао млади настојатељ манастира Бездин. Сви који су били у цркви одазвали су се молби да дају прилог, а признаницу нису ни узимали јер верују својој цркви.

У Кетфељу, у православној цркви, поред Срба после литургије добровољне прилоге давали су и верници Румуни и Украјинци. Марија Марков (1932) дала је као прилог поплављенима целу пензију. Велики прилог имала је Милка Наје, Украјинац Иван Хекеј као и породица Раде Миоковић. Само породица Јоргован приложила је 250 евра.

- Људи су масовно давали од срца, из душе, колико је ко могао. А многи су дали и преко својих могућности. Наши Срби су увек учествовали у акцијама помоћи за Србију, каже професорка Јаворка Марков Јоргован.

Млади су наставили акцију свакодневних давања прилога путем СМС порука. Сваки дан када се састану, шаљу по једну СМС поруку која вреди два евра. И кажу, прилоге ће слати докле год буде било потребно.



Ђулијана Никић



Марија Марков



Олга Воштинар

Душан Дејанац

ИНТЕРЕТНИЧКИ КАМП У ЛИПОВИ



На иницијативу бугарског посланика у Парламенту Румуније, Никулаја Мирковића, у жупанији Арад је протекле седмице био организован Интернетнички камп у организацији Савеза Бугара у Румунији и Департмана за интернетничке односе. Српску мањину су на овој манифестацији представљале Милица Симоновић и Аница Мареш, које су у Липови и окружењу убрале

најбоље утиске. У кампу су се деца међусобно дружила, упознавала се са туђим обичајима и традицијама и учила шта значе појмови „национална мањина“, „етничка група“ и „мултикултурализам“.

Наше девојчице су представиле српску народну ношњу и представиле рад Савеза Срба у Румунији као и српског издаваштва. Г.М.

У ПЕТРОВЦУ НА МЛАВИ



Након прошлогодишњег гостовања ветерана ФК Слоге из Петровца на Млави Темишвару и пријатељске посете Савезу Срба у Румунији, у недељу 27. јула 2014. године, у месту Добрње, наомак Петровца на Млави, ветерани ФК „Слоге“ угостили су екипу Савеза Срба из Румуније са учесницима из Белобрешке као и члановима АКУД „Младост“ и одиграли су реваншну

пријатељску утакмицу у фер и спортској атмосфери.

Након утакмице, у такозваном трећем полувремену, дружење је настављено у Дому културе у Добрњу уз пригодну вечеру док је играче оба тима забављао локални бенд, а АКУД „Младост“ је за домаћине извело сплет народних игара. Љ.П.С.

Свети Николај Српски

СВЕТИ ПРОРОК ИЛИЈА

Боговидац, чудотворац, ревнитељ вере Божје, св. Илија би родом од племена Аронова из града Тесвита, због чега је прозват Тесвићанин. Кад се Илија роди, отац његов Савах виде ангеле Божје око детета, како огњем дете повијају и пламен му дају да једе. То би

предзнамење Илијиног пламеног карактера и његове богодане силе огњене. Сву младост своју провео је у богومислију и молитви, повлачећи се често у пустињу, да у тишини размишља и моли се. У то време царство јеврејско беше раздељено на два неједнака дела: царство Јудино обухватајући само два племена, Јудино и Венијаминово, са престоницом у Јерусалиму, и царство Израилјево обухватајући осталих 10 племена са престоницом у Самарији. Првим царством владаху потомци Соломонови, а другим потомци Јероваама, слуге Соломонова. Највећи сукоб имаше пророк Илија са Израилским царем Ахавом и његовом опаком женом Језавељом. Јер ови се клањаху идолима и одвраћаху народ да служи Богу јединоме и живоме. При том још Језавеља, као Сиријанка, наговори мужа те подиже храм Сиријскоме Богу Ваалу, и одреди многе свештенике на службу томе лажном богу. Великим чудесима Илија доказа силу и власт Божју: он затвори небо, те не би кише три године и шест месеци; спусти огањ с неба и запали жртву Богу своме, док жречеви Ваалови то не могоше учинити; сведе кишу с неба молитвом својом; чудесно умножи брашно и уље у кући удовице у Сарепти, и васкрсе јој умрлог сина; прорече Ахаву, да ће му пси крв лизати, и Језавељи, да ће је пси изјести, што се и догоди; и друга многа

чудеса учини и догађаје прорече. На Хориву разговараше с Богом и чу глас Божји у тихом светлом поветарцу. Пред смрт узе Јелисеја и одреди га за наследника у пророчком звању; својим огртачем пресече воду у Јордану; и најзад би узет на небо у огњеним колима са огњеним коњима. На Тавору јавио се заједно с Мојсејем Господу нашем Исусу Христу. Пред крај света опет ће се Илија јавити, да сузбије силу Антихристову.



Расуђивање

Пишући о животу своје сестре св. Макрине св. Григорије Ниски устеже се да набраја чудеса њена, „да не будем, вели виновник греху неверовања немоћних људи.” Он назива немоћним оне који не верују. И заиста, ништа немоћније нема од човека без вере. Безверник верује у моћ мртвих

ствари и мртвих стихија природних, но не верује у моћ Божју нити у моћ људи Божјих. То је тупост духовна, а та тупост равња се са смрћу духовном. И тако живе душе верују а мртве не верују. Живе душе верују у моћна чудеса пророка Илије; њих та чудеса радују и храбре, јер оне знају да је то појава моћи Божје. Кад Бог пројављује своју моћ кроз мртве ствари и стихије, како да је не пројављује кроз живе и свете људе? Оно што нарочито радује верне јесте то што се пророк Илија јавио жив на гори Тавору, у време преображења Господњег. За живота на земљи овај велики пророк давао је доказе постојања јединог и живог Бога, а по смрти, и то после неколико стотина година, својом појавом на Тавору дао је људима јаван доказ живота после смрти.

Припремио је протојереј-ставрофор
др Бранислав Станковић



СКУД „МИХАЈЛО АНДРЕЈЕВИЋ“ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Једно од наших најактивнијих културно-уметничких друштава, СКУД „Михајло Андрејевић“ из Петровог Села, гостовало је у периоду од 20. до 23. јула у матичној Србији, у Крагујевцу и Врњачкој Бањи.

Петровчани су прво наступили у оквиру овогодишњег јубиларног десетог издања „Врњачки карневал“, у недељу, 20. јула у Врњачкој Бањи – Рашки округ, која је, иначе, највећа бања у мatici. Врњачки Карневал је уз Гучу и Егзит највећа туристичка манифестација у Србији и окупи преко 200.000 посетилаца.

Недељу дана у јулу месецу Врњачка Бања је једна велика сцена на којој се одржава импресивни број маскенбала, изложби, концерата, позоришних представа, спортских дешавања, а централни догађај карневала је *Велика међународна карневалска поворка*. Велики број карневалских група из целог света гарантује добру забаву и провод, па из године у годину ова манифестација окупља све већи број учесника и посетилаца из Србије и из целог света. За време трајања овог традиционалног фестивала у периоду од 13. до 20. јула било је за свакога понешто, а последњег дана за љубитеље народног изворног фолклора организована је културно-уметничка приредба. Одржан је традиционални дефиле учесника улицама града, а затим и програм на којем су наступили: КУД „Дукати“ из Крагујевца, КУД „Моравац“ из Ћићевца, КУД „Свети Никола“ из Трстеника, КУД „Свети Сава“ Грачац -

Врњачка Бања, КУД „Ливадице“ из Доње Ливадице, КУД „Вреоци“ из Вреоца и СКУД „Михајло Андрејевић“ из Румуније.

Петровчани су за ову прилику припремили и одиграли сплет српских народних игара из околине Лесковца у кореографији Миодрага Илина, уједно и уметничког руководиоца овог друштва. Након наступа свих ансамбала, уследила је заједничка вечера и дружење.

У понедељак су се Петровоселци растали од својих домаћина и кренули на пут према Крагујевцу. Ту су их дочекали њихови дугогодишњи драги пријатељи, чланови крагујевачког КУД „Дукати“.

Следећег дана, у уторак, 22. јула, био је заказан заједнички наступ два збратимљена културно-уметничка друштва у Заставиној башти. Девојке и младићи из Петровог Села одиграли су пред крагујевачком публиком два сплета српских игара у кореографији руководиоца њиховог културно-уметничког друштва, Миодрага Илина. Обе кореографије: „Игре из Лесковца“ и „Игре из Пирота“, одушевиле су присутну публику, која је Петровчане наградила заслуженим аплаузом.

Вечерњи часови протекли су како то увек бива када се сретну стари пријатељи: весело уз песме, игре и богату трпезу. Најтежи тренуци били су следећег дана, приликом растанка, потекла је покоја суза, а са нестрпљењем се очекује тренутак узвратне посете и дружење у Петровом Селу.

Миодраг Тодоров

ЧЕНЕЈ У РОМАНУ СТЕВАНА СРЕМЦА ПОП ЋИРА И ПОП СПИРА

Како је устврдио Павле Поповић, роман Стевана Сремца *Поп Ћира и поп Спир* почива на истинитом догађају. Истинит је и опис самих кола с арњевима, опис кишног времена, опис самог путовања попова за Темишвар, затим опис пута којим они улазе у Ченеј да ту преноће код попа Олује и оно што се у том дому збило.

За Ченејце је посебно важан део романа који описује догађаје у Ченеју, као и сам опис Ченеја. У свом роману Стеван Сремац пише:

*Близу је Ченеј.
Још мало, ето их
на Вашаришту.
Прођоше крај
гробља,
оставише и
велики бунар
накрај села, и
велики крст и
уђоше у Велики
сокак. Прођоше и
његу и стадоше
пред парохом
кућом, још за
вида.*

До данашњег дана пољана кроз коју је некад пролазио стари пут до нашег места, назива се Вашариште.

Гробље које се помиње у роману Сремца је „чивутско“ (тј. јеврејско) гробље. Оно се сада налази међу сеоским баштама и обрасло је коровом и травама пузавицама, које прекривају преостале споменике Јевреја, некадашњих житеља Ченеја.

Поменути велики бунар у тексту романа *Поп Ћира и поп Спир* је познати Петрићев бунар, поменути крст је католички крст који се и данас налази на истом месту. Велики сокак је сокак који још постоји, а називао се још и Немачки сокак.

Ови наведени тачни детаљи описа Ченеја

под крај XIX века, углавном после 1890. године, наводе нас на логично питање да ли је Стеван Сремац сам боравио у Ченеју, или је свој текст написао по опису неког свог познаника који је добро знао Ченеј? Не знамо одговор на ово питање.

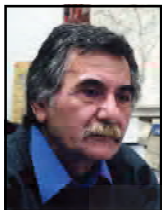
Парохијски дом и данас постоји и служио је тој намени све до 2010. године, од када је, изградњом новог парохијског дома,

стари парохијски дом остао да тавори. У тој старој парохијској кући збила се она судбоносна ноћ за спор поп Ћире и поп Спире: ченејски парох поп Олуја заменио је људски зуб коњским, и то је у роману „врхунац заплета“, који се развио у Ченеју, а разрешиће се у Владичанском двору у Темишвару. Поп Олуја краде зуб поп Спире, тај проклети „корпус деликти“, и тек од тог тренутка поп Спире може мирно да спава, после неколико недеља несанице.

Ченејци би данас мирније спавали ако би се стари парохијски дом кад-тад претворио у сеоски музеј, који би и убудуће подсећао мештане и посетиоце Ченеја на прохујала времена, на згоде и незгоде које су се овде збиле, а његов садржај би могао бити и проширен сталном поставком музеја. Боље да се у њему нађе још понеки коњски зуб, него да зуб времена нагриза стари парохијски дом, ово значајно споменичко наслеђе.

проф. Марија Танацков
књижевник из Кикинде





Пише:
Србољуб
Мишковић

КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА ДРЖАВЕ КАО ПЛЕВЕ

Оно што народ очекује од поменутих (а можда и других) кандидата јесте програм за наредни мандат (од 2015. до 2020. године) на челу државе. Надајмо се да ће у предизборној кампањи ти и такви програми... изаћи на видело

У било ком случају, имаћемо и други круг председничких избора јер, тешко је поверовати да ће иједан кандидат успети да у првом кругу освоји више од 50 одсто гласова бирача. Како сада стоје ствари, имаћемо око десетак кандидата, од којих двојица-тројица са шансама да се домогну другог круга.

У овом тренутку највеће шансе имају Виктор Понта, од стране владајуће коалиције ПСД, УНПР и КП и Клаус Јоханис, од стране Партије „Народни покрет“. Међутим, у нашој домаћој политици није захвално правити рачун без крчмара. Огромна већина политичких коментатора и аналитичара сматра да ће у други круг, без већих проблема, ући Виктор Понта и Клаус Јоханис тако што ће садашњи премијер имати око 8-10 процената веће шансе за Котрочењ. Ако је тако, који су разлози да се толики број кандидата „уписује“ у маратонску трку? Поменули смо у прошлом броју Келемена Хунора, од стране УДМР-а, Михаја Развана Унгуреану од стране Грађанске странке, Каталина Предројуа од стране ПДЛ-а, К.П. Таричеануа.... У међувремену су најавили кандидатуру Виорел Катарама, бивши лидер ПНЛ-а, Јоан Гише, такође један од челника ПНЛ-а (који ће се кандидовати као независан), Крин Антонеску који још није потврдио своје намере, а како се чује и госпођа Моника Маковеј, сада европарламентарцац, намерава да се упише у трку. Међутим, до почетка јесени постоје све шансе да се још неки политичари „умешају“ у конкуренцију, тек толико да провере да ли још имају присталица у народу и у ком проценту. Све се више шушка да ће и Елена Удреа бити на списку, можда и Дан Дијаконеску, евентуално Мирча Ђоана или Корнелију Вадим Тудор. Уосталом, зашто да не.

Проблем се поставља у вези са кандидатом нове уједињене странке (ПНЛ-ПДЛ). О „фузији“ ове две странке смо већ писали, али је сада ствар готово решена након скупа крајем минуле седмице.

На том скупу договорено је, између

осталог, да се обави озбиљна анализа у вези са заједничким кандидатом за Котрочењ, а онда да се крене у кампању. Нема сумње да ће свака партија вући кола на своју страну. Јоан Гише, један од челника ПНЛ-а, био је врло критичан према својој партији у вези са сједињењем рекавши, између осталог, да никако до овога није требало доћи, будући да је ПДЛ „творевина“ Трајана Басескуа са којим су либерали у „ратном сукобу“ већ више година. Ни председник ПДЛ-а, Василе Блага, није био „шкрт на језику“ говорећи о „издаји“ дела демократа поводом отцепљења и формирања Партије „Народни покрет“. Са своје стране, ПНП ни по коју цену не жели да се придружи новоформираној коалицији (ПНЛ-ПДЛ) иако је јасно да сама нема никакве шансе за други круг. Врло сложена ситуација на десном крилу.

А на левом? Овде таквих трзавица нема. Виктор Понта је сигуран и једини кандидат не само ПСД-а, већ и УНПР-а и Конзервативне партије. Друге су муке тишtile премијера пре него што је донео коначну одлуку да се кандидује. Јер ако победи на изборима, сходно Уставу, мора се одрећи не само функције премијера већ и председника партије. Питање је ко ће преузети те две функције, врло битне за саму партију и програм Владајуће коалиције. Виктор Понта не намерава, бар за сада, да те функције „остави“ појединим лидерима у аманет. Чак је у једном тренутку, иако не изричито, Виктор Понта рекао у разговору са новинарима да постоје унутар партије борбе за ове функције. Као млад политичар, Виктор Понта не губи из вида и искуство његових претходника (Јона Илијескуа и Адријана Настасеа) који су, у сличним условима, након напуштања палате Котрочењ, односно Викторија, изгубили и функцију председника партије.

Оно што народ очекује од поменутих (а можда и других) кандидата јесте програм за наредни мандат (од 2015. до 2020. године) на челу државе. Надајмо се да ће у предизборној кампањи ти и такви програми... изаћи на видело.



Дента, Томислав Јакоб

ЖИВОТ ПОСЛЕ НЕПОГОДЕ

Сваки сељак у небо гледа другачије него људи у граду. Њему је свака киша значајна и зна се да ли је добра по усеви, да ли није, да ли би требало да још пада или не, колико којој биљци треба сунца, а колико хладовине.

Башта, окућиште и кућерак јесу све што већина наших сељака имају и чиме се поносе, а кад их ухвати олуја и поломи једногодишњу муку, онда нико није ни срећан ни задовољан. Ипак, није реткост да и после несреће од наших сељака чујеш речи: „Божја воља!“ Треба се живети и после непогоде.

У Денти је после велике олује која је задесила ово село пре једно две недеље ситуација драматична. Много је домаћинства оштећено, много башти уништено, стабла су поломљена, чак је и Српска црква страдала у олуји.

Наш саговорник, тишлер Томислав Јакоб, седамдесетогодишњак који у Денти живи са мајком Јеленом, намучио се да, како зна и уме, поправи кров. Цело зачеље му је било пало, цела шупа се срушила, цреп са куће поломљен. Олуја му је уништила башту и из корена поломила трешњу.

Али вредне руке и снажљивост су учиниле тако да је после две недеље кућа нашег домаћина покривена, што није случај са многим оштећеним кућама у Денти где живе стари који немају ни пара ни снаге да

штету надокнаде. Усеви су им већином уништени. Чак и оно што се спасло неће ваљати, кажу Денћани. Лук је извађен из земље, али је навукао влаге, поквариће се. Шљиве се кваре, половина грожђа већ трули, а још је зелено.

Томислав Јакоб је 34 године радио као тишлер и живео је у граду. Некада је његов занат био цењен јер је радио у великом предузећу где су се производи радили за извоз. Деца су кренула својим путем. Најстарији син Љубинко живи у Темишвару, Ненад у Италији, а Неда је удата у Утвињу. Код ћерке, да би јој помогла, тренутно је и супруга.

Свестан је Томислав да деца неће доћи да живе у Денти, иако Љубинко долази викендом да му помогне. Од њега има унуке Јасмину и Богдана, Ненад у Италији има ћерку Ђорђијану, а ћерка Неда има близанце Марка и Зорана.

Пре шест година се Томислав Јакоб вратио у родну Денту да би се бринуо о болесној мајци. Од тада занат више не практикује. Његову тишлерску радионицу користи за ситнице и личне потребе. Никад се не зна кад ће се понешто покварити. Добро је у животу свашта имати и знати. Јер, живот увек нађе пута, а људи снаге, да наставе и поправе оно што се вишом силом поквари.

Љубинка Перинач Станков



КУД „ПЛАВИ ДЕЛИЈА“ У БАЗЈАШУ

Српски културни центар „Свети Сава“ у Базјашу је ових летњих дана стециште љубитеља и поштовалаца српског фолклора. Наша културно-уметничка друштва бораве сваког лета да би вежбали нове кореографије, да би се дружили и не на крају, да би се на обали Дунава одморили.

Прошле седмице у Српском културном центру боравили су чланови Културно-уметничког друштва „Плави делија“ из Великог Сепетра. Од Радована Јовановог, уметничког руководиоца сепетарског културно-уметничког друштва, сазнали смо да су од 20. до 26. јула у Српском културном центру, где током овог лета ради Камп креативности за децу и омладину српског порекла, свакодневно вредно радили на дотеривању старих и припремању нових кореографија четрдесет и пет девојака и младића. Подељени у две групе – средња и велика – вежбали су по четири сата дневно и трудили су се да за то време што боље науче и усаврше нове кораке.

О свом боравку у Кампу креативности, вођа КУД-а „Плави делија“ из Великог Сепетра, Радован Јованов, каже: „Радили смо пуном паром, као што се каже, и научили сплетове народних игара из Шумадије и влашке игре. Наши играчи су вежбали сваког дана, знојили се и радили до касно у ноћ. Велику подршку добили смо од искусног хармоникаша, професора музичког васпитања Саше Душке, који се радо одазвао позиву да нам се придружи у кампу и са полазницима увежба народне песме.“

Уметнике-аматере из Великог Сепетра посетили су прошле седмице у СКЦ „Свети Сава“ председник Савеза Срба у Румунији, Огњан Крстић и менаџер за пројекте Савеза, Александар Стојковић, који су се на лицу места уверили како се одвијају обука и пробе фолклора. Слободно време у кампу Сепетарци су искористили за обилазак прелепе околине око српског манастира Базјаш, шетње поред Дунава и дружење са вршњацима из Соколовца са којима су одиграли и пријатељску фудбалску утакмицу. Иако су Сепетарци били поражени, остало им је оно најважније: дружење и стечена нова пријатељства са својим вршњацима из Пољадије, која ће обнављати приликом сваког поновног сусрета на разноврсним културно-уметничким манифестацијама на којима ће заједно наступити и представљати српску мањину из Румуније.

Уметнички руководилац сепетарског фолклорног друштва и председник МО Савеза Срба у Великом Сепетру, Радован Јованов је у име чланова КУД „Плави делија“ захвалио представницима Савеза Срба у Румунији, који су обезбедили све услове за свакодневни боравак, рад и одмор у Српском културном центру „Свети Сава“ при којем је организован Камп креативности за децу и омладину српског порекла, под геслом „Разноликост спаја идентитете“ у ком се одржавају фолклорни, позоришни, ликовни и књижевни атељеи.

Горан Гога Пантин



ДУХОВНИ КАМП У МАНАСТИРУ БЕЗДИН

У манастиру Бездин је почетком ове седмице настављена традиција летњих духовних кампова. Двадесет и четири малишана из Арада, Арад Гаја и Варјаша боравило је недељу дана у поморишком манастиру, под старатељством протојереја ставрофора Огњана Плавшића, протојереја Небојше Попова, протонамесника Душана Кључара и протонамесника Раде Арсина.

По већ устаљеном обичају, у духовном кампу постоји јасно одређен дневни ред. Јеромонах Емилијан Тасић свакодневно одржава деци предавања из веронауке и српске историје, али их учи и српски, јер, нажалост, већина оскудева по том питању. Такође, малишани иду на литургије, на часове појања и часове фолклора, где уче основне ствари везане за српске народне игре. У слободно време разгледају шумовите пределе у околини манастира, друже се и играју фудбал.

Ученике су у уторак, 22. јула, обишли и управници кампова Милорад Јовановић и

Милорад Илић, који су донели неопходне ствари за одржавање чистоће и хигијене.

Инспирисан природним лепотама Поморишја и дружењем са децом, јеромонах Емилијан је написао и „Химну кампа у манастиру Бездин“, коју су деца научила да певају и која иде овако:

„Свакога лета кад школи дође крај
Бездину хитам, то мој је завичај,
Тамо се дружимо, играмо, певамо,
Тамо је један, један мали рај.

Манастир бели, ко бели бисер је,
Одише миру и ко да тајну крије.
Бато и секо ти руку мени дај,
Бездин је један, један мали рај.

У кампу учим ја о својој вери,
Да српски пишем, да певам, заиграм.
Ал врло кратко јер брзо дође крај,
Бездин је један, један мали рај.“

Горан Мракић



ИКОНЕ ОЧИМА ДЕТЕТА

Сећам се година када смо у Шенђурац долазили као у светињу веома нагрижену зубом времена. Данас то више није случај. Надалеко познати српски манастир, који чува мошти Светог Георгија сија у пуном сјају, а нови крстови са крова цркве шаљу одсјаје на километре далеко. Чим крочиш кроз капију, угледаћеш нови мозаик са ликом Светог Георгија који убива аждаху изнад самог улаза у манастир.

Двориште пуно цвећа и зеленила окружује прелепу обновљену цркву у којој у било које време можеш да уђеш да би се сабрао, помолио и запалио свеће.

Под великим орахом се одвија радионица. Деца која су прошле недеље боравила у кампу, цртају иконе, а о избору боја и малим ручицама, које виде свет и светост другачијим очима од нас одраслих, брине госпођа Мира Поповић, посебна жена, професор у пензији, која своју љубав и знање сваке године несебично дели са децом у духовном кампу.

Малишани сликају по жељи на хартији или платну, или свеца своје кућне славе или оног чије име носе. Гомила бојица, темпера, акварела и велико срце госпође Мире Поповић чуда чине, а цртежи увек буду прелепи.

Са децом из Денте, Дете, Соке, Чакова и Клисуре ту су и свештеници Љубомир Матић, протојереј, Љубодраг Богичевић,

јереј, Живојин Малетић, јереј, калуђери Никон и мајка Евгенија. Они су се бринули да деци у манастиру буде лепо. Организовали су за њих часове веронауке и водили их на излете у оближња места. Посетила их је током прошле седмице и Дијана Татарушану, инструктор за народне игре, и понеки корак игара их научила, тако да је деци било и корисно и забавно.

Мали Саша Бакић је, на пример, цртао Светог Саву. Он каже да у Шенђурац долази од своје девете године и да му је ту супер. Шенђурац радо обилази и мала балерина Тања Станковић и њен брат Никола, док је Мирослав Малетић нацртао Светог Андреја.

Главна дечја атракција је пас Меда, врло мудар лабрадор, толико, да чак децу уме да надмудри. Кад се умори од бацања лопти и дечије граје, он само стегне зубе и не пушта лопту. Ту се игра прекида, а Меда може да се одмори.

У кампу су важне и куварице. О укусним оброцима бринуле су Ружица Николић и Марија Негру.

Али, како сазнајемо од Милорада Илића, управника Духовног кампа, била је ово последња дечја серија. До следеће године ће деца препричавати шта су лепо у Шенђурцу доживела, а наредне ће опет доћи. Тако бар обећавају.

Љубинка Перинач Станков

СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ И СРБИ ИЗ РУМУНИЈЕ

Душан Дејанац је неуморни кикиндски и српски истраживач прошлости и писац чије име је одавно заорало бразду велике националне вредности. Никако да му се стваралачка воља смежура и перо заустави. Он једнако младалачки и заносно траје. Књига му књигу стиже, некад и два-три пута годишње. Кикинди је дигао историјски споменик какав нико пре њега није. И не само њој!

Припремљени текст за штампу, "Светозар Милетић и Срби из Румуније", нови је простор Дејанчевог замишљеног и родног поља. Његовим сазнањима и запажањима у тексту се ништа не може ни додати ни одузети. Ништа у њима није преко мере дато, нити испод мере пропуштено.

Оно што се о Светозару Милетићу није много знало, што је примрачено живело негде у забити литературе, и у архивској прабини, Душко Дејанац је пронашао, сложио у странице књиге и утакнуо потребама будућности. Једно време и један простор тако су постали бесконачност.

Опчињен својим немирним унутрашњим говором и јаким нервом о Милетићу, аутор текста је исписао славу великог српског друштвено-политичког радника, дочарао све сциле и харибде крај којих је плутао мисао о слободи и уједињењу српства.

На ошагреном путу српског загорчалог трајања и запламеног уздицања Светозар Милетић је био у својој идеји и борби стамен и непоколебљив.

Стрпљив у истраживању српске прошлости Душан Дејанац нигда није плео нити историјске истине оним што му се на први поглед причињавало или у магли крило. С пуно методолошке финоће у раду он нам је домакнуо истраживачке резултате и познавање прошлости рефлекторима урођене и доказане способности.

Окружен огледалима Милетићеве борбе, која није признавала чуло страха, жуч заглухнутости и моћ страдања, аутор читаоцу нуди и јача знатижељу да о времену српског историјског пута зна што више да би другоме то боље и потпуније пренео.

Трепет Милетићевих крила, казује аутор, изванредно је чуо, и разумео, Јован Јовановић Змај, који је, по Милетићевом изласку из затвора и доласка у Нови Сад (преко Варјаша, села у Румунији, где је боравио код познатог Јована Поповића, чијим је бродом сва оставштина 1864. године Матице српске пренета у Нови Сад) поздравио, заносно и опомињујуће, овог великог Србина стиховима:

"Ох, дижите децу данас,

па им збор'те: 'То је тај!
Таки људи нису за нас,
већ за бољи нараштај'".

У првом делу текста о Светозару Милетићу аутор је фокусирао своје излагање на Милетићев боравак у Румунији, где је у Темишвару докторирао и у Лугожу започео своју адвокатску праксу. С тим делом српског неба он је био пријатно занесен.

У другом одељку ("Свенародна подршка") Дејанац је навео текстове телеграма српских

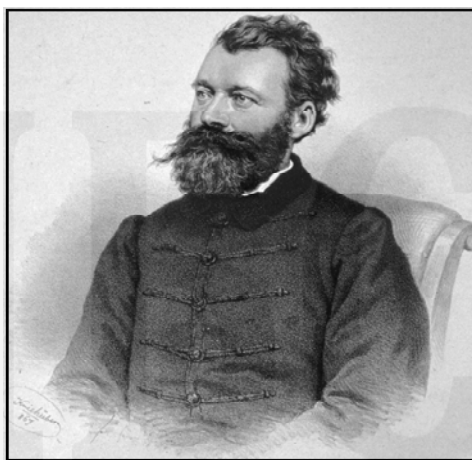
родољуба из румунског дела Баната који су поздравили Милетићев излазак из затвора, из Ваца, 1871. године. У овом одељку налазе се и бројне честитке српског живља у Румунији поводом 70-годишњице Милетићевог живота, као и "деонице" и износи новчаних прилога за објављивање његових целокупних дела.

У одељку "Прилози" Дејанац је навео Милетићеву преписку са Јованом Форовићем, ујаком своје супруге Анке, као и податке о Милетићевом избору за уредника "Заставе" и за члана угарског Парламента. У овом делу текста налазе се и беседе заватрено изговорене у част укупног Милетићевог духовног хабитуса.

У последњем одељку налазе се најважнија дела која је Дејанац користио пишући овај рад.

Текст Душана Дејанца "Светозар Милетић и Срби из Румуније" осветљава значајан део Милетићевог живота и рада, који је био недовољно истражен и непознат српској књижевности. Стога, овај текст треба публиковати и ту будућу књигу, тако, приближити читаоцима и проучаваоцима крупног рада Светозара Милетића.

Спасоје Граховац



ANALELE BANATULUI XXI/2013

Овај најновији том часописа који издаје Музеј Баната у Темишвару доноси на преко 500 страница великог формата, у тридесетак научних радова, обиље информација и података.

Циљ овог написа је да скрене пажњу на оне ауторе и написе који су повезани са нама.

Андреј Ђорђеску у раду „Примедбе о фибули пронађеној у Фењу“ приказује овај предмет који потиче из друге епохе гвозђа и био је пронађен на локалитету *Салаш*.

Жужана Копецни заступљена је радом „Краљевска средњовековна престоница у Темишвару“. У раду је обрађена историја Темишвара у периоду 1315-1323. када је ту била измештена престоница Мађарског Краљевства за време Карла Роберта Анжујског, са посебним акцентом на изградњу краљевског дворца.

Ливија Мађина објављује студију „Расправа о месту за прелаз преко Мориша (1543)“. Дотично место се налазило у близини Фенлака па аутор наводи низ података о овом нашем насељу које је припадало породици Јакшић.

Адријан Мађина обрадио је тему „Утврђења Липова и Темишвар пред турским освајањем (1551)“.

Ова студија садржи подробен опис ових тврђава на основу сачуваних докумената, а аутор објављује и неколико аката у премијери.

Кустос музеја Зоран Марков заступљен је студијом „Разматрања која се односе на еволуцију ловачких пушака у XVIII – XIX веку. Збирка оружја Музеја Баната у Темишвару“. У овој обимној студији аутор износи систематски теоретске претпоставке у вези

са пушкама уопште, па их затим обрађује по категоријама: пушке за спортско стрељаштво, пушке са збијеним ваздухом и ловачке пушке из колекције Музеја. Пушке из последње категорије приказане су по типологији њиховог механизма. Детаљно су каталошки обрађени сви примерци пушака из колекције. За сваки примерак дата је и фотографија у боји.

Госпођа Марија Вертан објавила је студију „Административно-организационо организовање историјског Баната у периоду 1716-1860“.

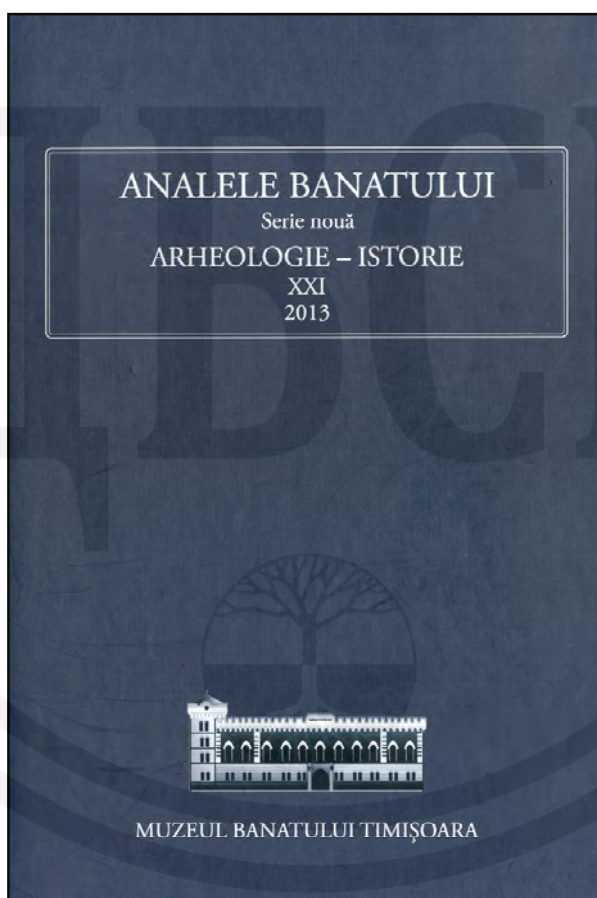
Ауторка прати еволуцију организаторских форми Баната од доласка Хабсбурговаца до укидања Српске Војводине.

Историчар др Миодраг Милин заступљен је радом „Српски добровољци на румунском фронту у јесен 1916. године“. Наш професор описује оснивање Прве српске добровољачке дивизије, њена ратна дејства у Добруци (Хардали, Кокарца, Амзача, Едикјој) и износи податак да је у тим борбама пао 8.331 српски добровољац, односно око 50% од укупног борбеног поретка. Занимљиво је да аутор објављује по први пут Указе краља Фердинанда I са војним

одликовањима за српске офицере и редове и спискове одликованих. На крају рада дата је фотографија споменика „Јунацима Прве српске добровољачке дивизије палим у Добруци у борбама од 25. августа до 12. октобра 1916. године. Захвална отаџбина, Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца.“ у Мецидији.

Овај број часописа, на високом научном нивоу, обрађује и друге теме које се односе на Банат.

Љ. Степанов



ДЕЛФИНИ ОДБРАНИЛИ ЗЛАТО

Ватерполо репрезентација Србије одбранила је титулу првака Европе на Европском првенству које се одржало у Будимпешти од 14. до 27. јула, победом у финалу над домаћином, Мађарском.

Србија је започела закмичење у Б групи са две убедљиве победе у прва два кола. Лако је савладана Француска са 16-5 (4-1, 3-1, 3-0, 6-3) (Никић 4 гола, Мандић 2, Д. Пијетловић 2, Филиповић 2, Прлаиновић 2, Гоцић 1, Ћук 1, Алексић 1 и С. Митровић 1) и Немачка са 12-7 (3-2, 3-1, 3-2, 3-2) (Филиповић 4, Никић 3, Ћук 2, Рађен 1, Прлаиновић 1 и С. Митровић 1). Уследио је пораз од Мађарске 6-8 (0-2, 3-3, 2-2, 1-1) (Филиповић 2, С. Митровић 2, Гоцић 1 и Ћук 1) и реми против Хрватске 8-8 (3-2, 2-3, 2-1, 1-2) (Филиповић 4, Прлаиновић 1, С. Митровић 1, Ћук 1 и Мандић 1). Победом у последњем колу над Шпанијом од 8-6 (2-2, 1-0, 1-1, 4-3) головима Ћука 2, Д. Пијетловића 1, Филиповића 1, Мандића 1, С. Митровића 1, Алексића 1 и Прлаиновића 1, „делфини“ су обезбедили пролаз у четвртфинале са друге позиције.

У четвртфиналу Србија је савладала Грчку са 13-9 (3-2, 4-3, 4-2, 2-2) (Ћук 2, Никић 2, С. Митровић 1, Филиповић 2, Прлаиновић 1, Алексић 2, Ранђеловић 1, Мандић 2), док је Италија добила Хрватску са 8-7. Директан пласман у полуфинале обезбедили су победници група, Црна Гора и Мађарска. „Орлови“ су у полуфиналу успели да преокрену резултат од 8-4 за Црну Гору и на крају заслужено славе са 10-9 (3-5, 1-2, 3-2, 3-0) (Гоцић 1, Филиповић 2, С. Митровић 3, Ћук 2, Алексић 1, Никић 1). У другом полуфиналном дуелу Мађарска је тешко савладала Италију са 8-7.

Уследило је финале и фантастична игра Србије која је просто потопила Мађаре усред Будимпеште победивши са убедљивих 12-7 (3-1, 4-1, 2-4, 3-1). Три гола за „делфине“ постигао је Гоцић, по два пута у листу стрелаца уписали су се Мандић и Филиповић, док су по једном погодили Рађен, Прлаиновић, Д. Пијетловић, Алексић и Ћук.

Ово је друга узастопна титула првака Европе за Србију, а укупно шеста. „Делфини“

су се попели на кров Европе 1991, 2001, 2003, 2006, 2012. и 2014. године. Сребрне медаље освојене су девет пута (1954, 1958, 1962, 1977, 1985, 1987, 1989, 1997. и 2008) а бронза пет пута (1950, 1966, 1970, 1974. и 2010).

Бронзану медаљу освојила је Италија која је у сусрету за 3. место победила Црну Гору са 11-9. У преосталим сусретима за коначан пласман остварени су следећи резултати:

За 11. место: Русија – Грузија 9-8

За 9. место: Француска – Немачка 14-13

За 7. место: Шпанија – Румунија 8-7

За 5. место: Хрватска – Грчка 11-7

Учинак српских ватерполиста на овом првенству је следећи: Гојко Пијетловић (86 одбрана), Душан Мандић 8 голова, Живко Гоцић 6, Сава Ранђеловић 1, Милош Ћук 12, Душко Пијетловић 4, Слободан Никић 10,

Милан Алексић 6, Никола Рађен 2, Филип Филиповић 19, Андрија Прлаиновић 7, Стефан Митровић 10 и Бранислав Митровић (5 одбрана).

Под стручним руководством селектора Дејана Савића на кров Европе попели су се: Гојко Пијетловић (Орадеја, 31. година, 150 утакмица), Бранислав Митровић

(Егер, 29 година, 72 утакмице), Душан Мандић (Партизан, 20 година, 67 утакмица, 77 голова), Живко Гоцић (Солнок, 32 године, 309, 179), Сава Ранђеловић (Црвена звезда, 21. година, 25, 7), Милош Ћук (Егер, 24 године, 85, 62), Душко Пијетловић (Про Реко, 29 година, 215, 292), Слободан Никић (Галатасарај, 31 година, 306, 287), Милан Алексић (Солнок, 28 година, 159, 90), Никола Рађен (Олимпијакос, 29 година, 177, 60), Филип Филиповић (Про Реко, 27 година, 246, 389), Андрија Прлаиновић (Про Реко, 27 година, 228, 356) и Стефан Митровић (Солнок, 26 година, 155, 154).

Коначан пласман на Европском првенству у Мађарској је следећи:

1. Србија, 2. Мађарска, 3. Италија, 4. Црна Гора, 5. Хрватска, 6. Грчка, 7. Шпанија, 8. Румунија, 9. Француска 10. Немачка, 11. Русија, 12. Грузија

Страницу припремио: Јадран Кланица



Фудбал. Прва лига

ГОСТИ ОСВОЈИЛИ ВИШЕ
БОДОВА ОД ДОМАЋИНА

У 9 утакмица првог кола Прве лиге за сезону 2014/2015, гости су постигли 4 победе и 3 пута играли нерешено, док су домаћи тимови само два пута тријумфовали. Уосталом, ево и резултата: Конкордија Кјажна – Астра Ђурђу 0-2, Универзитет Крајова – Пандури Тргу Жиу 1-1, АСА Тргу Муреш – Универзитет Клуж 0-0, Репид Букурешт – Стеауа Букурешт 1-3, ФК Ботошањ – Газ Метан Медјаш 0-3, КФР Клуж – Чеахлау Пјатра Њамц 4-0, ФК Брашов – Петролул Плојешт 0-1, КСМ Јаш – Вииторул Констанца 0-0, Динамо Букурешт – Оцелул Галац 4-0.

Наредно коло: Чеахлау – АСА Тргу Муреш, Вииторул Констанца – Репид, Оцелул Галац – Конкордија, Стеауа – „У“ Крајова, Петролул – ФК Ботошањ, Астра – ФК Брашов, Пандури Тргу Жиу – КФР Клуж, Газ Метан Медјаш – КСМ Јаш, „У“ Клуж – Динамо.

• УКРАТКО • УКРАТКО • УКРАТКО •

Фудбал. Сви румунски клубови, у европским куповима, настављају такмичење у квалификацијама после другог кола. У Лиги шампиона, Стеауа је без примљеног гола савладала и у гостима и на домаћем терену првака Норвешке Стромсгодсел (1-0 и 2-0) и у трећем прелиминарном кругу играће против првака Казахстана Актобе. У другом кругу квалификација Петролул је у оба сусрета савладао представника Албаније екипу Фљамуртари (2-0 и 3-1) и у трећем кругу састаће се са екипом Викторија Плжн (Чешка). И КФР Клуж наставља такмичење пошто је победио у Јагодини са 1-0 након нерешеног резултата у Клужу (0-0).

Сеоско првенство тимешке жупаније

КОНАЧНЕ ТАБЕЛЕ ДРУГЕ И
ТРЕЋЕ СЕРИЈЕДруга серија

1. Сечањ	28	25	1	2	130-39	76
2. Фибиш	28	19	3	6	89-36	60
3. Кнез	28	18	3	7	102-75	57
4. Н. Бешенова	28	18	2	8	108-52	56
5. В. Ремета	28	15	5	8	90-59	50
6. Корнешт	28	13	4	11	104-69	43
7. Кетфељ	28	13	4	11	89-64	43
8. Орцишоара	28	11	9	8	83-63	42
9. Машлок	28	12	5	11	63-73	41
10. Барацаз	28	11	7	10	78-61	40
11. Г. Бенчек	28	11	5	12	63-69	38

12. Атлетик	28	7	2	19	44-92	23
13. Калача	28	6	4	18	56-93	22
14. Д. Бенчек	28	2	1	25	60-177	7

Трећа серија

1. Утвин	28	24	1	3	115-30	75
2. В. Жам	28	21	0	7	109-65	63
3. Пустиниш	28	17	4	7	92-50	55
4. Дета	28	15	4	9	109-62	49
5. Сока	28	14	5	9	93-54	47
6. Чаково	28	14	5	9	74-50	47
7. Падурењ	28	13	2	13	65-63	41
8. Ујвар	28	15	1	12	79-55	40
9. Н. Стамора	28	11	7	10	59-74	40
10. Обилић Сем.	28	11	4	13	62-49	37
11. Толвадија	28	11	2	15	63-82	35
12. Рауц	28	7	2	19	52-97	22
13. Петроман	28	5	3	20	35-116	18
14. Офсеница	28	5	2	21	43-106	17
15. Жебељ	28	4	3	21	22-70	15

Напомена: Ујвар је кажњен са 6 бодова.

У тимешко жупанијско првенство пласирале су се екипе: Униреа Жомбољ (I), ФК Сечањ (II) и ФК Утвин (III).

Фудбал. Друга лига

АКС ПОЛИ ЖЕЛИ ПОВРАТАК У
ЕЛИТНО ДРУШТВО

Тешко је пало навијачима, играчима и руководству темишварског клуба АКС Политехника испадање из Прве лиге овог пролећа након што су у првом делу првенства многи сматрали да Поли може лако опстати и то у средини табеле. Излишно је сада рећи колико је грешака учињено током шампионата, а посебно у другом делу. Са неколико олако изгубљених бодова Поли би опстао, али шта је, ту је. Мора се поново кренути из почетка.

„Спонзори“ ће и овога пута бити Тимишки жупанијски савет и Муниципијски одбор и Општина Тимишвар, али са нешто мањом свотом. У току паузе биле су извршене неке измене у руководству клуба, али битно је да је Дан Алекса потврђен као главни тренер.

Очекивале су се битне измене у играчком кадру, али се то није догодило, бар до овог тренутка. Углавном ће се Алекса ослонити и у сезони која предстоји на играче из минуле сезоне. Да поменемо најпознатије: Нуно Кларо, Белу, Скутару, Балаче, Морарију, Поповић, Барбуц, Транду, Попараду, Болдеа, Нану, Секели. Ту су и млади Пап, Тодоров, Драгомир, Лазар, Балауре, Книшоу, ветерани Кану и Овидиу Петре и придошлице Сану, Ставрић, Педро Хенрике, Карлос Едуардо.

Страницу припремио: Србољуб Мишковић

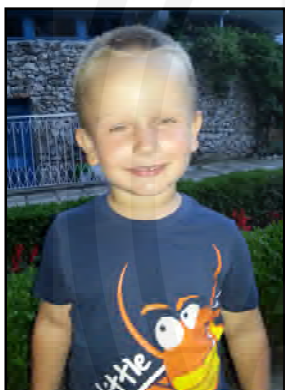


Најдражем сину

**ЈАСЕНУ ЛЉБОМИРУ
ЛАВРЕНСКОМ
из Великог
Семиклуша**

честитају 4. рођендан
(29. јула) мама
Малвина и тата
Бобан. Ти си мамина
и татина највећа
радост, најлепши
цвет што украси наш

дом, у коме ћеш увек наћи нашу љубав и
топлину. А за твој рођендан најлепши
загрљај, да си нам здрав и да ти Господ
Бог подари само што ти ми желимо.



Са пуно љубави
честитамо 4.
рођендан драгом
унуку

**ЈАСЕНУ
ЛЉБОМИРУ
ЛАВРЕНСКОМ
из Великог
Семиклуша**

Господе Боже подари
му много здравља и
среће, осветли му
путеве где год стигне, где год згазне, да
су пуни успеха са много задовољстава и
душевна мира. Срећан ти 4. рођендан!

Нек ти живот зри, искрено од срца
желимо ти ми, који те много волимо:
мајка Миланка и деда Живко.



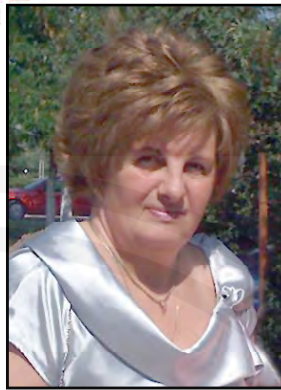
Наша драга

**СВЕТЛАНА
БЛАГОЈЕВ**

1. августа
прославиће свој
рођендан.

Из свег срца
честитамо рођендан и шаљемо букет
најлепших жеља: дуг живот пун
здравља, среће, радости, љубави и
испуњење свих снова – уз своје
најмилије који је неизмерно воле – брат
Боривој, заова Драгица, синовци Зоран,
Драган, Маргарета и мали Дарко, као и
Софија, Љубица и Ђура са породицом.

На многаја лjeta!



Драгој

СТАНКИ ПЛАВОШИН

честитамо рођендан
и желимо да јој
Господ Бог подари
много здравља,
среће, задовољства,
душевног мира,
љубави, благостања,
испуњење свих жеља,
успеха у свему.

Анђели Божији да
лебде поред тебе, да
ти пут осветле, где год стигнеш, где год
згазнеш да си увек весела, чила, радосна,
насмејана, безбрижна.

Из срца ти желе "На многаја лjeta,
живела" с љубављу: ћеркица Ивана,
супруг Бранислав, родитељи Божидар и
Вукица, брат Миодраг, Слађана и Ненад,
тетка Минка, која је много воли, уја Сава
и ујна Маца, братић Миодраг, Мануела и
Горан и остала родбина.

ГАЛЕРИЈА

НАЈЛЕПШИХ



**ОЛИВИЈА и ГАБРИЈЕЛА
БОГОСОВ
Америка**



Продајем грамофонске
плоче и касете забавне
музике (румунске,
југословенске,
међународне), цез музике
и класичне музике
(симфоније, оперете и опере).
Молим озбиљност.

Тел: 0256/48.93.63,
0356/45.52.97,
0749/34.56.10.



Radio
România
Timișoara

РАДИО ТЕМИШВАР

Сваке недеље,
од 15.00 до 16.00 часова,
на 630 килохерца.
Уживо програм на српском језику

ЧЕСТИТКЕ, ЖЕЉЕ И ПОЗДРАВИ

Телефони:
0256.49.35.45; 0256.49.55.36;
0372.56.10.25; 0372.56.10.35.
Телефон за sms поруке:
0725.737.373.

Слушајте нас и на интернету, на
адреси:
www.radiotimisoara.ro



СРПСКИ ВИДИЦИ - ТВ ЕМИСИЈА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Летња шема:
22. јун - 15. септембар
2014.

На трећем каналу румунског јавног
сервиса телевизије ТВР 3 емитује се
једном недељно, уторком, у 12.20
часова (трајање: 20 минута).

На регионалном програму румунског
јавног сервиса телевизије ТВР
Темишвар, емитује се једном
недељно, средом, између 19.00 и
19.30 часова (трајање: 25 минута).

Припрема и уређује Миодраг
Обрадов, одговорни уредник програма
на језицима мањина ТВР Темишвар.

ДОБРОДОШЛИ “КОД БРКЕ”



Ресторан
и
хотел
Сребрно
језеро
Велико
Градиште
Србија

Кафана располаже са 60 места и
терасом у пријатној хладовини, која
може да прими и до 80 гостију.
Можемо се похвалити квалитетном и
свеже припремљеном храном и
богатим менијем.

Поред традиционалних јела са
роштиља, нудимо специјалитете од
речне рибе и јела по поруџбини.

Контакт:
“Код Брке”
Сребрно језеро
Велико Градиште
Србија

Кафана - тел: (00381) 012.7661.152,
063.309.001

Смештај - тел: (00381) 060.33.222.30
E-mail: info@kodbrke.co.rs



КОД БРКЕ...
ДОЖИВЕЋЕТЕ ЛЕПЕ ТРЕНУТКЕ!

Тужно и болно сећање на 4. август, дан када смо пре 5 година изгубили нашег драгог

ЖИВУ ИЛИНА из Ченеја

Био си нам велика подршка и животни ослонац. Својим великим срцем и пожртвовањем за целу породицу оставио си траг у свима нама и заслужио наше доживотно сећање.

Увек ће за тобом жалити твоји најмилији: ћерка Радованка, унук Владимир, син Миливој, снаја Виолета и унука Тања.



Секунди, минути, сати, дани, 6 недеља суза, туге и бола за вољеним братом

ЖИВОМ ЛАЗИЋЕМ родом из Рудне

Када са неким делиш животну поверење, срећу, тугу, и он оде, остају заувек празнина и најдубљи бол. Тешко је сазнање да те више нема, а неверица и туга парају срца. Заједно смо се радовали, а сада си далеко. Нама остаје да се сећамо поштеног и вредног човека, дивног и искреног брата. Свуда те има и у свему си с нама, нема те тамо где нам највише недостајеш, у животу.

Жалићемо док смо живи што смо тебе изгубили: сестра Драга, синовица Вишња и Срђан.



Тужно и болно сећање на данашњи дан (1. август) када смо се пре 4 године заувек растали од нашег драгог и вољеног супруга, оца и деде

МИРОСЛАВА МИХАЈЛОВА из Дињаша

Много је лепих разлога да те се сећамо, а још више да те никада не заборавимо. Са нама си се радовао, туговао, дао си нам сву љубав овог света, научио нас како да живимо, волимо, праштамо. Свака твоја реч урезала се у наша срца. Нама остаје да се заувек сећамо вредног и поштеног човека, који се увек жртвовао за своју породицу.

Мирно почивај, никада те нећемо заборавити: супруга Горјана, ћерке Јаворка и Даница, зетови Пују и Ади и најдражи унуци: Оливер, Корина и Лоредана.



У нежном сећању чувамо успомену на драге родитеље, који су преминули пре 14, односно 6 година



ДРАГОЉУБ и ЗОРКА ЛАЗИЋ из Рудне

Родитељи наши, све ове године ви сте у нашим срцима, нашим душама, вољени и незаборављени. Захвални смо вам за сву вашу родитељску љубав, доброту и пажњу, коју сте нам пружали. Остајемо да доживотно тугујемо али и да се поносимо што смо ваши потомци.

Заувек ожалошћена ћерка Драга, унука Вишња и Срђан.

Поштовани читаоци!

Цене читуља и честитки су:

0,10 леја/реч

Фотографија (мала): 1 леј

Фотографија (велика): 2 леја

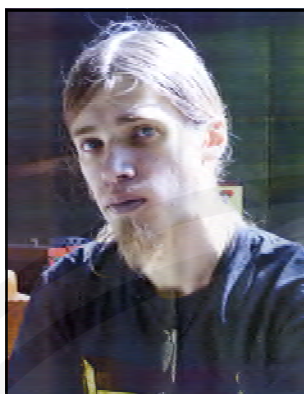
Поштовани читаоци!

Подсећамо Вас

да читуље и мале огласе можете доставити у секретаријату редакције до среде у 12.00 часова.

Са великим болом у срцу и тугом у души подсећамо да је прошло шест месеци од када је преминуо наш једини син

ДРАГАН НАЈЕ из Кетфеља



Драги наш сине, сваки даном нама је све теже без тебе. Свакога тренутка сећамо се твог осмеха, племени-те душе, твог загрљаја и доброте. Био си наш понос, а твој одлазак биће вечна рана у нашим срцима.

Почивај у миру!

Вечно ће жалити за тобом тата, мама и при-јатељица Теја.

Шест година прола-зи, још не могу забо-равити све оно лепо и вредно што нас је кроз живот везивало, драги мој

МИЛАНЕ БАТАЊЦУ родом из Великог Сенпетра



Речима и писањем не могу објаснити тугу и бол који ми је у ср-цу. Био си део мене, постојиш и трајеш кроз свакодневне успоме-не. Читав наш заједнички живот који смо про-вели, не постаје за мене прошлост, јер оста-јеш заувек са мном, сваки дан, сваки трен... Увек ћу се сећати твог lika и несебичне до-броте и љубави коју си ми пружао.

Тугује за тобом твоја супруга Камелија.

Пола године туге и бола без нашег

ДРАГАНА



Не можемо описати речима колико нам не-достајеш, јер је тешко да тугу и бол излечи-мо временом који нам све више доноси сузе и празнину у срцима и души. Никада те неће-мо заборавити!

Тета и Бата.

Тужно сећање пово-дом проласка 6 година од када је преминуо наш драги

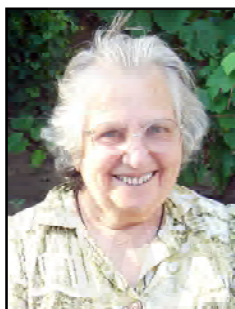
МИЛАН БАТАЊАЦ родом из Великог Сенпетра



Ретки су људи као што си био ти, заслу-жујеш наше вечно се-ћање и поштовање. Оставио си траг који се не брише, доброту која се не заборавља. Време пролази, бол и туга остају, не постоје речи колико нам не-достајеш. Судбина те прерано одвоји од нас и направи у грудима огромну празнину.

Вечно ће те волети и чувати успомену на тебе: ујна Душица, сестрице Станка и Олга са породицама и братић Миливој са породицом.

Уз љубав и поштовање чувамо успомену на драге родитеље, који су преминули пре 7, односно 7,5 година



МАРИЈА и БРАНА РАДОВАН из Рудне

Увек ћемо се сећати ваше доброте, паж-љивости и родитељске љубави коју сте нам несебично пружали.

Заувек неутешне ћерке Делија и Дара.

30. јула навршавају се 6 година од када није ме-ђу нама драги наш

МИЛАН БАТАЊАЦ из Великог Сенпетра



Године пролазе а у на-шим срцима и даље живи твој племенити лик.

Жалиће за тобом и на-даље стрина Божица и сестрице Рајка и Зора са породицом.

Пре 16 година (4. августа), преминуо је наш драги

ВАСА ОБРАДОВ

Остала су сећања на изузетног човека, ретких моралних и људских квалитета. Туга, бол и празнина су свуда око нас. Свакодневно се боримо са болом и успоменама. Непрестано навиру мисли, слике, сећања, па бол у души. Тугу време не лечи, љубав смрт не прекида.

До краја живота неутешни: супруга Златинка, ћерка Зора, зет Мирча и унука Јасмина.



Тужно сећање поводом проласка 6 месеци од када је преминуо поштовани

АЛЕКСАНДАР СЕКУЛИЋ из Варјаша

Отишао си тихо и брзо као што одлазе племените и добре душе, али си оставио вечни бол који никада неће престати. Зато постоје успомене по којима те памтимо и с поносом причамо.

Успомену на тебе чува прија Нада Палинкаш из Великог Сепетра.



Пролази прва година испуњена болом откако нас је напустила наша драга

НАТАЛИЈА НАТА СТАНОЈЕВ из Иванде

Сваки тренутак тишине окреће погледе ка твојој слици која нам је остала како би твој драги лик увек био пред нашим очима. С неизмерном љубављу и тугом безброј пута сетимо се тебе, твог осмеха, племените душе, родитељске љубави и топлог загрљаја.

Ожалошћене ћерке Даринка, Славка, Зотка и Златица са породицама.

Једногодишњи парастос одржаће се у недељу, 3. августа, у Српској православној цркви у Иванди.



Са болом у души подсећамо да се 31. јула навршило 5 година од када је преминуо наш драги

АРСА ЛУКИН из Варјаша

У срцима је остао огроман бол и патња, у кући мук и празнина, а у сећању твој осмех, племенитост и поштење. Вечно ћеш живети кроз наше успомене када смо сви били заједно и увек ћеш нам недостајати.

Никада те нећемо заборавити: син Драгослав са породицом, унук Борко и снаја Љиљана.

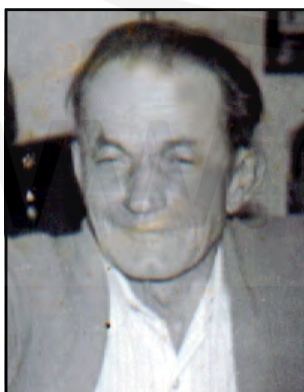


Тужно сећање поводом проласка 11 година од када је преминуо наш драги

СВЕТИСЛАВ ПАНТИН

Био си племенит и добар човек. Сва сећања на тебе су лепа и зато те никада нећемо заборавити.

Носе те у срцима и мислима: супруга Жана, синови Милан и Јова са породицама.



Једанаест година туге од када је преминуо наш драги

ДОБРИВОЈ БЕЛИЋ из Дињаша

Има нешто што никад неће нестати, а то су бол, сећање и лепе успомене које су остале за тобом. Био си оличење доброте и позитивности. Таквог ћемо те и памтити, јер својим поштењем, искреношћу и упорношћу увек си нам био и остао узор.

Са тугом у срцу: супруга Даринка, ћерка Богданка и син Жива са породицама.



Акције и манифестације ССР - јул и август 2014. године -



- Камп фолклора у Базјашу
- Духовни кампови у Светом Георгију и Бездину
- ТО “Батини бећари”, Велики Семиклуш на Међународном фестивалу тамбураша у Бијелом Пољу
- ”Златан котлић” у Старој Молдави
- КУД Дунав Свиница у Готлобу на Фестивалу лубенице
- Дани Преображења, Темишвар, Базјаш, Соколовац
- КУД Коло Арад Гај у Печки на Празнику новог хлеба
- Куд „Соко“ Соколовац у Сигишоари на Интернетничком фестивалу Проетника 2014.
- “Упознај матичну Србију” - наградна екскурзија за олимпијце српског језика
- Фестивал смокви у Свиници
- Гостовање Старомолдаваца у Руском Селу
- Ракијада у Великом Сенпетру
- Међународни симпозијум ”Радичевић у Темишвару“
- КУД „Свети Сава“, Велики Семиклуш на Фестивалу фолклора у Кањижи

ЗЛАТАН КОТЛИЋ

XIII издање

9. август 2014, Стара Молдава

НАЈВЕЋИ КОТЛИЋ ДУНАВСКЕ КЛИСУРЕ - 500 литара

10.00 ч. - Стадион "Минерул" Нова Молдава
Турнир у малом фудбалу

16.00 ч. - Централни парк (Пристаниште)
Такмичење у кувању рибље чорбе

18.30 ч. - Централни парк (Пристаниште)
Парада народних ношњи

19.00 ч. - Централни парк (Пристаниште)
Културно-уметнички програм

Упис за такмичење у кувању рибље чорбе врши се у седишту Савеза Срба Стара Молдава

тел. 0255540067, 0764757477, 0751211567

Награде: 150; 100; 50 \$

PROIECT CULTURAL FINANȚAT DE:



Uniunea Sărbilor
din România



Consiliul Local și Primăria
Orașului Moldova Nouă

ORGANIZATORI:



O.L. Moldova Veche
Uniunea Sărbilor
din România

PARTENERI
MEDIA:

НАЈЦА



TVR TIMIȘOARA